

SARJAKUVAPÖRSSI

Tällä kertaa Sarjakuvapörssi vilkaisee eri näkökulmista sarjakuvaseurojen lehtiä. Pyysimme ristiinartikkelia eri seurojen aktiiveilta, ja painamme sadon oheen. Tarkoituksena oli sekoittaa mielipiteet yhtenäiseksi ristiriitojen kimpuksi, mutta kirjoitukset olivat sen verran persoonallisia, että lienee oikeudenmukaisempaa antaa kunkin puhua ainoastaan ja nimenomaan omalla äänellään.

Kannus

Tällä lehdellä on niin jumalattoman pitkä historia, etten ehdi sitä analysoida. Alkuaikojen parhaat piirtäjät/jutut: **Wallu, Murtosaari, Sipilä...** Satunnaiset **Tilsat, Koivistot, Manniset**.

Vanhoissa numeroissa on jotain nostalgista underground-henkeä näin jälkeänpäin luettuna. Satunnaisesti roskaakin julkaistiin, mutta todella karmeaa oli julkaista näitä historiallisia, pitkiä sarjoja (2. ristiretki, nujamieliset). Ei sarjakuvasta sillä tavalla kulttuuria tehdä!

Naiskannus oli ja on kova juttu. Tämän jälkeen tasoa ovat pitäneet yllä lähinnä **Nillo Lukot**. Muita hyviä viime aikoina: **Mannisen & Poen Amontillado-Tynnyri** sekä **Sinisalo/Mänttärin Jeanne d'Arc**. *Linna maailman laidalla* tuntuu myös mielenkiintoiselta.

Nro 12 oli hyvä, mutta eipä siinä ollutkaan juuri muuta kuin Manninen ja Aalto. Nro 20 on sitten lähes täydellinen vastakohta. Kyllä yksi aloittelija on aivan tarpeeksi yhtä numeroa kohti. Tämä numero sai minut todella huolestumaan Kannuksen tilasta. (Oli siinä sentään todella hieno kansi).

Nro 21 kansi ei ollut niin hyvä, mutta sisältä Jeanne d'Arc oli sitten rautaa. Jukka Murtosaari on muuttanut piirtäjänä persoonattomaksi, sikäli kun Kannusta on lukeminen. *Ykkösen* seikkailut viehättävät varmasti niitä, jotka pitävät sci-fistä, eikä se ole todella huonosti piirretty, mitä voi kyllä sanoa saman numeron *Groot*-sarjakuvasta.

Numeron 22 myötä piti alkaa todella uusi kausi. Piirtäjille maksetaan ja päätoimittajalla on kantia palauttaa sarjoja ja piirättäviä niitä uudestaan. Tämä ei ollut huono Kannus, mutta jän mieltämään **Klaus Nurmen** sarjaa. Onko seinäjokelaisille, olivat he sitten perustajajäseniä tai ei, syytä käyttää matalampaa julkaisukynnystä? Mannisen sarja oli ihan komea, mutta muutamat ruudut tai yksityiskohdat häiritsivät. **Petri Hiltusen** sarjaan sopivat samat sanat, samoin kuin omaani. *Linna maailman laidalla*: tyylikäs alku. Odotamme mielenkiinnolla.

Kannuksella on nyt edellytykset kehittyä. Se, että se maksaa piirtäjilleen, oikeuttaa ja velvoittaa sen nyt nostamaan tasoaan. uusille piirtäjille on toki

Porin sarjakuvaseuran **Marko Kautto** otti sen verran kantaa, että totesi sanottavaa, varsinkaan hyvää, olevan kovin vähän — yhtään omaa kissanhäntää nostamatta — ja totesi vain, että paras ta ovat *Sarjari*, *Kupla* ja *Kannus* lähinnä olemassaolonsa ansiosta, *Sarjari* erikseen **P.A. Mannisen** julkaisukanavana.

hyvä tarjota foorumia, mutta ei pidä siitä julkaista ihan mitä tahansa, tai ei ainakaan kovin pitkiä tarinoita, jolloin lehden yleisille kärsii.

Toivottavasti uusi päätoimittaja uskaltaa jakaa ankaraa kritiikkiä ja sanoa EI kelvottomille sarjoille. Toivotaan myös, että tasokasta materiaalia riittää viisi kertaa vuodessa, eikä sen takia tarvitse julkaista "välinumeroita". Onnea matkalle.

Matti-Pekka Ratia

Kupla

Sarjakuvaseurojen lehdistä kaikkein tasokkain, mikä ei ole pelkästään *Sarjainfon* määrättömän propagandan ansiota. Ensimmäinen numero oli kiinnostava lähinnä vain **Tarmo Koiviston** ja **Pentti Nuortimon** takia, mutta sitten räjähti. *Kupla* 2 toi tyylikkää värikannet ja piirtäjähaastattelut.

Yleistä: Ulkoasu on erinomainen verrattuna muihin seurojen lehtiin: hieno logo, paria poikkeusta lukuunottamatta siistit, vaikuttavat värikannet. Piirtäjähaastattelut olivat aivan loistavia, ja niiden aikainen poisjäänti valitettavaa (Loppuluvatko piirtäjät?). **Mauri Kunnaksen** haastattelu myöhemmin oli taas kuolettavan hauska, mikä todella oli tarpeen **Jeff Cotonan** tasoa ajatellen.

Lehdessä jatkuvuutta edustivat **Pentti Nuortimo Sankareineen** ja **Tahavolneen, Jopen Puolipohja** ja loppuaikoina

Nasky Rytöhönka. Lehden voima on ehkä siinä, että joka numerossa oli ainakin yksi sarja, joka kolahti. (Edellämäinittujen lisäksi **Elsilän Bondit**, **Mänttärin Jeanne** 1, Mannisen jutut nr 11 lukuunottamatta).

Positiivista oli kritiikin lähettäminen piirtäjille, mikä oli ja on todella harvinaista.

Kupla 12: Rytöhönkan numero. Tässä on tunnetta. Valtavaa kuvallista ilmaisu. Kertakaikkiaan!

Puolipohja vie yli puolet numerosta. Ehkä strippisarjaa ei pitäisi julkaista ihan näin paljon yhdessä lehdessä, oli se sitten kuinka hyvää tahansa. Lehdessä kokonaisuutena tulee kovin kevyen tuntuinen (toivottavasti ymmärsit). Puolipohja on kyllä yliveto perisuomalainen sarjakuva. Yeah.

The Kids on nimenomaan tunnelmasarjakuva. Omaperäinen piirrostyylillä, mutta sitä pitäisi vielä hieman selkiyttää. Muutama luvattoman huono ruutu laskee muuten priistävän sarjan tasoa. Valitettavasti en keksi hirveitä virheitä *Kuplan* koko kaaresta. Joitain sarjoja olisi kyllä voinut jättää julkaisematta, mutta *Kupla*akin lienee joskus valvanut materiaaliplula. Yep.

Matti-Pekka Ratia

Kupla

Kupla on ollut koko elinaikansa ennenkaikkeaa tyylikäs ja huolella toimitettu lehti. Huhu tosin kertoo että *Kupla* ei enää ilmestyisi. Lieneekö sitten lopullista vai vain väliaikaista? Joka tapauksessa *Kuplan* taival on ollut laadukas. Lehdessä julkaistut piirtäjäesittelyt ovat olleet hyvää työtä eivätkä ole edes menneet pahasti päällekkäin *Sarjainfon* vastaavien juttujen kanssa. Kannet ovat olleet enimmäkseen tyylikkää, samoin sisältö. Toki *Kuplassakin* on ollut huonoja sarjoja, mutta loppujen lopuksi aika vähän. Mukana olleet huiput ovat myös sen verran hyviä, että keskiaarvo kipuua kevyesti hyvän puolelle. Kun painojälkikin vielä on hyvä, niin ei siitä miinkään pääse: *Kuplahan* se näistä seurojen lehdistä on paras ollut. Toki senkin sarjoissa olisi parantamisen varaa, mutta missäpä ei olisi.

Siisti ja tyylikäs, mutta ehkä hiukan kuivakas toisinaan tämä *Kupla*.

Timo Kokkila

Sarjari

Sarjari oli erilainen jo aloittaessaan. Kolmella ensimmäisellä numerollaan se poikkesi *Kannuksesta* ja *Kuplasta* jo kooltaan. Mutta myös sisältö oli poikkeava. **Kutilan** neekerit, **Mannisen** ja **Mäkisen** omituiset tarinat muiden ohella tekivät *Sarjarista* erilaisen, mutta kovin sympaattisen lehden. Sama on jatkunut, vaikka koko muuttuikin A4:ksi. *Sarjarilla* on oma linjaton linjansa ja vaikka mukana on ollut heikkojakin sarjoja, on joka numero ollut vähintäänkin mielenkiintoinen. *Sarjari* on julkaisut huomattavasti kokeilevampia sarjoja kuin hiukan perinteisemmällä linjoilla olevat kilpailijansa. Säälly vain että sen levikki on jäänyt melko pieneksi. Sopihan se tavallaan *Sarjarin* epäkaupalliseen tyyliin, mutta näinkin hyvälle lehdelle toivoisi kyllä hieman enemmän ostajia. Nykyään lehden toimittaminen ja rahoittaminen on lähes yksinomaan Mannisen Pekan harteilla ja Pekan idealismi kyllä ilmeisesti takaa lehden ilmeistymisen ja laadun jatkossakin.

Sympaattinen ja myönteisellä tavalla vaatimaton, mutta kuitenkin kunnianhimoinen lehti (yksinkertaista vai mitä?)

Timo Kokkila

Sarjari

Kolme ensimmäistä *Sarjaria* muodostaa oman lukunsa, sillä ne on tehty täysin tamperelaisin voimin. **Kutilan** koskettava *Tänään* ykkösnumerossa ja lukuisat ironiset (tai jotain selittämätöntä) pikkujutut. **Mannisen** vahvat tunnelmasarjakuvat ennenkuin niistä tuli tavamerkki, löytyvät täältä. **Reima Mäkisen** *Miten pitäis elää* iski ilmestyessään nuoreen mieheen, myös hänen *Aurinko paistaa pienelle tytölle*-sarjassaan on tunnelmaa. **Alareen Pekot** ja **Nuhjut** ovat erinomaisia. **Murtosaaren** hauska *Prinssi Uusika* sekä hänen synkät näkemysensä tulevaisuudesta olivat vaikuttavia 1981...pelaa hyvin sen ajan nuoren maailmankuvaa.

Numero 4 muutti kaiken. Lehden koko suuren ja yleisvaikutelma muuttui sotkuisemmaksi. Uusia piirtäjiä (amatöörejä), **Kutila** tippui kuvasta, **Reiman Trullisarja** oli pettymys. Taso on seuraavissa numeroissa vaihdellut, mutta lehden uusi henki oli aistittavissa jo tästä numerosta. Siitä on tullut todella mystinen, mikä voi olla kokonaan avantgarde-päätoimittajan **P.A. Mannisen** vaikutusta.

Tässä lehdessä menevät kriittisenkin lukijan pään sisään mitä kurjimminkin piirretyt täysin päättömät jutut, koska se kuuluu jotenkin lehden henkeen. Jos ne julkaistaisiin *Kannuksessa*, tyrmäisin ne oitis, koska siinä on aivan eri henki. Outoa, mutta sitä on *Sarjari*.

Hyvää: **Reiman Me ei olla enää** on ihan kiva jatko **MPE**:lle, samoin **Videoväkeä** on aivan loistava. **Murtosaaren** viidakkojuttu oli hyvä, mutta hänen parodiansa siitä ylittämätön. **Jussi Karjalaisen** *Odotan*, on taas vahvaa tunnelmaa. **Mänttärin** hauska deyytti *Miten meitä kontrolloidaan*.

Olen kadottanut jonkin nrot 8 & 9. **Reima** palaa takaisin nrot 10 ja 11. **Riitta Uusitalon** *Kuda kudas i Bargo* on tosi kova juttu. **P.A. Manninen** on tämän lehden keskushahmo. Edustaa jatkuvuutta ja tunnelmaa.

Me tarvitsemme tätä lehteä. Siinä on tunnelma. Se on vaihtoehto!

Matti-Pekka Ratia

Portsari

Nolona tunnustan, että en omista ainuttakaan *Portsarin* numeroa. En edes tiedä, montako niitä on ilmestynyt. Lukenut olen muistaakseni pari ensimmäistä. Minun mielestäni *Portsari* sijoittuu samaan sarjaan kuin **Kannus**, **Kupla** ja **Sarjari**. Toki näissäkin on omat huipunkin ja ne ovat ainansa mukavia, hyviäkin harastajalehtiä, mutta paljon olisi myös parantamista. *Portsari* lienee näistä ainut joka on vielä hengissä, jos enää sekään. Mikäli on niin, toivotan hyvää jatktoa ja armoitonta innostusta *Portsari*in. tosiaan todella tarvitaan, sillä kilpailu sarjakuvanystävien sieluista alkaa olla todella kova.

Timo Kokkila

YOU'VE LOST THAT LOVING FEELING

Muistan vielä ajan, jolloin olin **HYVIN** innostunut suomalaisista sarjakuvista. Luulin todellakin, että pelkkä innostus riittäisi. En koskaan kuvitellut, että pystyisimme kilpailemaan ulkomaisen tuotannon kanssa — Mehän teemme sarjakuvia sivutoinamme, kun taas ulkomaat ovat täysammattilaisia vääreillä. Mutta kuitenkin... Ei se **HARRASTUKSELTA** tuntunut... Kyllä ne lehdet ja sarjakuvat olivat ihan "vakavissaan" tehtyjä. Se, etteivät tulokset olleet parempia kuin olivat saattoi johtua vaikka siitä, että kyllähän me piirtäjät tiesimme, ettei niillä hommilta tulevaisuutta olisi. Useimmat suomalaiset ammattipiirtäjätkin joutuvat hankkimaan **ELANTONSA** sarjakuvien ulkopuolisista piirrostoista — ja sarjakuvia (joista maksetaan huommin) he tekevät sitten kaiketi pelkästä rakkaudesta. Hyvä niin... Mutta ah, oma armas, miksi vaadit **MEILTÄ** ilikaa? Ulkomaiset huippupiirtäjät on kaikki vanhoja pappoja, joilla on toimeentulo kivasti turvattu. Kelpaa siinä sarjakuviakin piirrellä. Mutta täällä... piirretään keittiön pöydällä iltayöstä silmät verillä... Ja sitten saa kuulla, ettei se oo mistään kotoisin ja sitäpaitsi urautunutta ja sisältökin on byrokraattisin menetelmin ennalta määrättyä ja opettele piirtämään ja ota mallia paull-heikkilästä ja juoviinaa ja suomalaisten sarjakuvien juonet on huonoja ja leikkikäläpset nyt kiltisti, onhan sarjakuvat kiva harrastus, mutta toisitoimet jättäkää herralle sankaritoimittajille jotka toimittavat lehtiä niin että veri vaan sormista tirskuu ja nyt kaikki ottamaan mallia **Pirttialosta**, joka ei ikinä piirrä tuhmiin sarjakuvaseurojen lehtiin vaan kulkee itsenäisesti oman polkuun ja varmaan hänestä tulee kymmenessä vuodessa maailman paras sarjakuvapiirtäjä.

Niin... Joskus mä luulin, että puheet suomalaisten suvaitsemattomuudesta olis pelkkää puhetta vaan... Mutta ei... Mä luulin, että innostus riittäisi... Mä... ei. Mä en jaksa enää.

P.A. Manninen

